

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, www.arnika.org
Program Toxické látky a odpady, vedoucí programu RNDr. Jindřich Petrlík, tel.: 603 582 984, jindrich.petrlik@arnika.org
zpracovatel žebříčků vedoucí pobočky Havířov Jan Nezhyba tel 739 593 364 , jan.nezhyba@arnika.org
Tiskový mluvčí Arniky Vratislav Vozník, tel.: 606 727 942, vratislav.voznik@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Zlínský kraj - hlášení za rok 2011

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2010 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, rovnítko znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakvinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)**, **pravděpodobně (2A)** a **možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2011 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do skupin 2A a 2B náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyiltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	47360	↓
2.	HOBAS CZ spol. s r.o.	HOBAS CZ spol. s r.o.	Uherské Hradiště	5121	↓
3.	Groz-Beckert Czech s.r.o.	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	4563	↑
4.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	3877	↑
5.	FORM s.r.o.	Laminovna Střelná	Střelná	2639	↑
6.	EPUZ, spol. s r.o.	EPUZ, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	2208	↓
7.	BKP GROUP, a.s.	BKP GROUP, a.s.	Uherský Brod	2196	↑
8.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	Střížovice	2142	↓
9.	PONY PLAST s.r.o.	PONY PLAST s.r.o. - laminovna	Otrokovice	1176	↑
10.	BROLA, spol. s r.o.	BROLA, spol. s r.o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Zlín	1040	↑

Tabulka 2 – rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2011 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	5269	↓

2.	DYAS.EU, a.s.	DYAS.EU, a.s.	Uherský Ostroh	145	↑
3.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	95	↓
4.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	14	'=
5.	Fatra, a.s.	Fatra, a.s. provozovna Napajedla	Napajedla	5	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2011 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xylene.**

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	5416	↓
2.	SVITAP J. H. J. spol. s r. o.	Divize 5	Chropyně	744	↑
3.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	136	↑
4.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Hradiště	Uherské Hradiště	24	↓
5.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	14	↓
6.	Fatra, a.s.	Fatra, a.s. provozovna Napajedla	Napajedla	6	↓
7.	ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	Zlín	0,00016	-

Pozn. ZPS-SLÉVÁRNA PCDD + PCDF (dioxiny + furany) (jako TEQ)

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2011 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DYAS.EU, a.s.	DYAS.EU, a.s.	Uherský Ostroh	145	↑
2.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	99	↓

Tabulka 6 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů (oxid uhličitý, oxid dusný, metan)** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2011 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách. Umístění na prvních místech ovlivňují jen emise oxidu uhličitého.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v t	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	406949	↑
2.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	326744	↑
3.	Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	267810	↓
4.	CS CABOT, spol. s r.o.	CS CABOT	Valašské Meziříčí	207163	-

Tabulka 7 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2011 nejvíce **plynů způsobujících kyselé srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	2751198	↑
2.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	1190037	↓
3.	Atel Energetika Zlín s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	714174	↓
4.	CS CABOT, spol. s r.o.	CS CABOT	Valašské Meziříčí	403827	↓
5.	CTZ s.r.o.	CTZ s.r.o. - Kotelna na tuhá paliva	Uherské Hradiště	168243	↑
6.	ZEVOS a.s.	Výroba vepřového masa	Kunovice	57516	↓
7.	SZP Těšnovice a.s.	SZP Těšnovice a.s.	Kroměříž	50000	↓
8.	Agro Okluky, a.s.	Agro Okluky, a.s.	Horní Němčí	22201	↓
9.	ZEVOS a.s.	Drůbežárna	Staré Město	19810	↓
10.	LUKROM, spol. s r.o.	LUKROM, spol. s r.o. - farma Bábolná	Halenkovice	16935	↓

Tabulka 8 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2011 (www.irz.cz). Započteny jsou pouze **hydrochlorofluorohydroxydény (HCFC), chlorofluorohydroxydény (CFC) a tetrachlormetan (TCM)**. Potenciál poškozování ozónové vrstvy je vztažen k účinkům CFC (tzv. tvrdé freony), jejichž potenciál je 1. Pro HCFC (tzv. měkké freony) používáme koeficient 0,062, pro TCM koeficient 1,1.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Telefónica Czech Republic, a.s. – VS0121	Rožnov p. Radhoštěm	0.6	-

Tabulka 9 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2011 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordacon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	4040	↓
2.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	282	↑
3.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Brod	Uh. Brod	62	↓
4.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Hradiště	Uh. Hradiště	24	↓
5.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	14	=
6.	Fatra, a.s.	Fatra, a.s. provozovna Napajedla	Napajedla	5	↓

Tabulka 10 – perzistentní organické látky (POPs)

Následující průmyslové provozy v roce 2011 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, uvedených na **seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší**. Jedná se o **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), aldrin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, dieldrin, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), hexachlorbutadien (HCBd), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, organické sloučeniny cínu, pentachlorbenzen (PeCB), polyaromatetické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB) a toxaxen** s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	77	↓
2.	CS CABOT, spol. s r.o.	CS CABOT	Valašské Meziříčí	52	↑
3.	SITA CZ a.s.	Spalovna SITA - EMSEKO a.s., spalovna nebezpečného odpadu	Zlín	0.001	=
4.	RUMPOLD UHB, s.r.o.	RUMPOLD UHB, s.r.o. - provozovna Prakšická, Uherský Brod - dekontaminační plocha, skládka	Uherský Brod	0,001	↑
	ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.	Zlín	0,00016	-

Tabulka 11 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2011 vypustily v emisích **do ovzduší, vody a půdy** nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	11	↓
2.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	5	↑

Tabulka 12 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2011 vypustily anebo v **odpadech** předaly nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	229	↑
2.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	42	↑
3.	Atel Energetika Zlín s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	13	↓
4.	STŘEDOMORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s.	ČOV Zlín-Malenovice	Zlín	5	↓
5.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	5	↑

Tabulka 13 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	HOBAS CZ spol. s r.o.	HOBAS CZ spol. s r.o.	Uherské Hradiště	5633	↓

2.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	3632	↑
3.	BKP GROUP, a.s.	BKP GROUP, a.s.	Uherský Brod	2654	↑
4.	EPUZ, spol. s r.o.	EPUZ, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	2517	↓
5.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	Střížovice	1438	↑
6.	BROLA, spol. s r.o.	BROLA, spol. s r.o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Zlín	1360	↑
7.	FORM, spol. s r.o.	Laminovna Střelná	Střelná	1045	↑
8.	PONY PLAST s.r.o.	PONY PLAST s.r.o. - laminovna	Otrokovice	766	↑
9.	Elkoplast Slušovice s.r.o.	EKOPLAST Slušovice - laminování plastů	Ostrata	611	↓
10.	TEIKO spol. s r.o.	TEIKO spol. s r.o.	Spytihněv	508	↓

Tabulka 14 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2011 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Jáchymov invest a.s.	DYAS.EU, a.s.	Uherský Ostroh	138	↑

Tabulka 15 – polyaromatické uhlovodíky (PAU)

Následující průmyslové provozy v roce 2011 vypustily **do ovzduší** nejvíce **polyaromatických uhlovodíků (PAU)**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	243	↑

Tabulka 16 – dioxiny

Tyto průmyslové provozy v roce 2011 vypustily **do ovzduší** nebo předali **v odpadech** nejvíce **dioxinů**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v gramech TEQ	Trend
1.	SITA CZ a.s.	Spalovna SITA - EMSEKO a.s., spalovna nebezpečného odpadu	Zlín	1.1	↑